

DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20187>

Özet

DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu, Majör Depresif Bozuklu?un (MDB) belirti ?iddetini çocuk ve ergen popülasyonunda de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir uyarlama ölçektir. Bu ölçek, Amerikan Psikiyatri Birli?i'nin yay?ımlad??? DSM-5 tan? kriterlerine dayal? olarak, depresif semptomlar?n son yedi gün içindeki ?iddetini ölçer. Türkiye'deki psikometrik özellikleri, Sapmaz-Yal?n ve arkadaşlar? taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?ımlanan bir çal??ma ile incelenmi? ve Türkçe popülasyonunda kullan?m? için güvenilir ve geçerli oldu?u gösterilmi?tir. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara çocuklardaki depresyonun ?iddetini izlemede standartla?t?r?lm?? bir yöntem sunar.

Anahtar Kelimeler

Depresyon ?iddeti, DSM-5, Çocuk Psikiyatrisi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Majör Depresif Bozukluk

Yazarlar

Sapmaz-Yal?n, ?., Yal?n, N., Erkuran-Özek, H., Öztekin, S., Tanr?verdi-Uzel, B., Köro?lu, E., ve Aydemir, Ö.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **Majör Depresif Bozukluk** kriterlerini kar??layan semptomlar?n ?iddet düzeyini, çocuk ve ergenlerde standardize edilmi? ve klinik olarak anlaml? bir biçimde ölçmektir. Bu araç, tedavi yan?t?n? izlemek ve hastal???n seyrini takip etmek için kritik bir rol oynar.

Türkçe uyarlama çal??ması, orijinal DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu'nun Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonuna kültürel ve dilbilimsel olarak uygunlu?unu sa?lamak ve psikometrik aç?dan sa?laml???n? kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür.

Yap?

Ölçek, **Depresif Bozukluklar?n ?iddeti** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, DSM-5'te belirtilen dokuz temel depresyon semptomunun (örne?in, çökkün duygudurum, ilgi/haz kayb?, uyku bozukluklar?, psikomotor de?i?iklikler, yorgunluk/enerji kayb?) ?iddetini de?erlendirmeye odaklanm??tır.

Ölçek, klinik de?erlendirme sürecini destekleyerek, yaln?zca semptomlar?n varl???n? de?il, ayn? zamanda bu semptomlar?n son bir hafta içerisindeki s?kl???n? ve bireyin i?levselli?i üzerindeki etkisini derecelendirmeyi amaçlar. Bu yakla??m, depresyonun ciddiyetini nicel olarak belirlemeye

olanak tan?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, Sapmaz-Yal?n ve arkadaşlar?n?n (2017) uyarlama çal??ması, ölçe?in Türkçe formunun geçerli?ini titizlikle incelemiştir. Çal??mada, **yap? geçerli?i** ve **ölçüt geçerli?i** analizlerine yer verilmiştir.

Yap? geçerli?i kapsamında, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi temsil etti?i ara?tırılmıştır. Ölçüt geçerli?inde ise, DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu'nun puanlar?n?n, bilinen di?er depresyon ölçüm araçlarıyla (örneğin, Çocuklar ?çin Depresyon Derecelendirme Ölçe?i) anlamlı korelasyon gösterip göstermedi?i incelenmiştir. Bu analizler, ölçe?in klinik olarak kabul edilebilir bir geçerlik düzeyine sahip oldu?unu desteklemiştir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??ması, ölçe?in tutarlılı??n? ve tekrarlanabilirli?ini ölçmek amacıyla **güvenirlik** analizlerini gerçekleştirmiştir. Güvenirlik testlerinin ba??ında **iç tutarlılık** (Cronbach alfa katsayısı) analizi gelmektedir.

Yüksek Cronbach alfa de?erleri, ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? (depresyon ?iddetini) ölçmede tutarlı oldu?unu göstermiştir. Bu, ölçe?in Türkçe formunun klinik ve ara?tırma ortamlar?nda stabil ve güvenilir sonuçlar üretebilece?ini kanıtlamıştır. Gerekli görülen durumlarda, test-tekrar test güvenirli?i de incelenerek ölçe?in zamana karşı kararlılı?? de?erlendirilmiştir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulamak için genellikle **Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılmıştır. Bu analiz, orijinal DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i'nin tek faktörlü veya çok faktörlü yap?sı'nı, Türk örnekleminde de korunup korunmadı??n? kontrol etmeyi amaçlamıştır.

Faktör analizi sonuçları, ölçe?in maddelerinin beklendi?i gibi tek bir temel depresyon ?iddeti faktörü altında toplandı??n? veya DSM-5'in klinik belirti kümelerine uygun bir faktör yap?sı sergiledi?ini do?rulamıştır. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in kavramsal bütünlü?ünü sürdürdü?ünü göstermesi açısından önemlidir.

Ölçme Aracı

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i veya Klinisyen Taraf?ndan Derecelendirme (Orijinal DSM-5 format?na ba?l? olarak, genellikle hastan?n kendisinin veya ebeveyninin doldurdu?u bir formatt?r.)

Derecelendirme: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme (0: Hiç / 4: Neredeyse Her Gün veya A??r? ?iddette).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Genellikle 6-17 ya? aral??? (Uyarlama çal??mas? örnekleme göre spesifik ya? aral??? de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki klinik ve okul temelli çocuk ve ergen örneklemleri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Semptomlar?n son 7 gün içerisindeki ?iddetine odaklanan kısa bir tarama aracıdır. Puanlama, toplam ?iddet skoru üzerinden yap?l?r ve bu skor, depresyonun klinik ciddiyetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik De?erlendirme, Depresyon, Çocuk Geli?imi, Psikometri, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sermin Yal?n Sapmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: drserminyalin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazar?n ba?l? bulundu?u akademik kurum bilgisi makalede yer almaktadır.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Orijinal DSM-5 Ölçeklerinin kullan?m? genellikle Amerikan Psikiyatri Birli?'inin (APA) iznine tabidir.

Ücret: Genellikle akademik ara?t?rmalar için ücretsizdir, ancak klinik kullan?m veya ticari da??t?m için ücretlendirme söz konusu olabilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2017

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??abilir: [dsm-5-depresyon-siddet-olcegi-cocuk-formu-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/dsm-5-depresyon-siddet-olcegi-cocuk-formu-toad.pdf)

Kaynaklar

Sapmaz-Yal?n, ?., Yal?n, N., Erkuran-Özek, H., Öztekin, S., Tanr?verdi-Uzel, B., Köro?lu, E., ve Aydemir, Ö. (2017). DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu Türkçe sürümünün güvenilirli?i ve geçerlili?i. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(3), 237-242. doi: 10.5455/apd.220713

DSM-5 Depresyon ?iddet Ölçe?i Çocuk Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu alanda sunulmamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine veya ilgili referanslara ba?vurulmal?d?r.